

Торайғыров университетінің
ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайғыров университета

**ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ**

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ СЕРИЯСЫ
1997 ЖЫЛДАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

**ВЕСТНИК
ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТА**

ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ СЕРИЯ
ИЗДАЕТСЯ С 1997 ГОДА

ISSN 2710-2661

№ 2 (2021)

ПАВЛОДАР

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайгыров университета

Педагогическая серия
выходит 4 раза в год

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о постановке на переучет периодического печатного издания,
информационного агентства и сетевого издания

№ KZ03VPY00029269

выдано

Министерством информации и коммуникаций
Республики Казахстан

Тематическая направленность

публикация материалов в области педагогики,
психологии и методики преподавания

Подписной индекс – 76137

<https://doi.org/10.48081/GSYO5936>

Бас редакторы – главный редактор

Бурдина Е. И.

д.п.н., профессор

Заместитель главного редактора

Абыкенова Д. Б., *PhD доктор*

Ответственный секретарь

Нургалиева М. Е., *PhD доктор*

Редакция алқасы – Редакционная коллегия

Пфейфер Н. Э.,

д.п.н., профессор

Жумагаева Е.,

д.п.н., профессор

Абибулаева А. Б.

д.п.н., профессор

Фоминых Н. Ю.,

д.п.н., профессор (Россия)

Снопкова Е. И.,

к.п.н., профессор (Белоруссия)

Мирза Н. В.,

д.п.н., профессор

Донцов А. С.,

доктор PhD

Шокубаева З. Ж.,

технический редактор

За достоверность материалов и рекламы ответственность несут авторы и рекламодатели

Редакция оставляет за собой право на отклонение материалов

При использовании материалов журнала ссылка на «Вестник Торайгыров университета» обязательна

***Р. С. Желдибаева, А. Ж. Сапарғалиева**

Жетісу университеті,

Қазақстан Республикасы, Талдықорған қ.

БОЛАШАҚ ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГТАРДЫҢ КӘСІБИ ҚҰЗІРЕТТІЛІГІН ДАМУДАҒЫ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Бұл мақалада болашақ педагог-психологтардың кәсіби құзіреттілігін дамытудың өзекті мәселелері қарастырылған. Қоғамның әлеуметтік өмірінің барлық салаларын қамтыған серпінді және жаһандық өзгерістер білім беру саласында да айтарлықтай өзгерістергесептігін тигізді. Қазіргі заманғы болмысқа сәйкес келу үшін жоғары оқу орнының түлегі жаңа жағдайға бейімделіп қана қоймай, оны өзгерте алады, сонымен бірге өзін-өзі өзгерте отырып дамыта алады. Бұл жағдайда жоғары білім берудің маңызды міндеті болашақ педагог-психологтардың кәсіби құзіреттілігінің ерекшеліктерін анықтау, сонымен қатар түлектердің практикаға бағытталған құзыреттіліктерін игеруге бағыттау болып табылады. Оның бірден-бір себебі – қазіргі түлектердің теориялық білім мен дағдыларын практика жүзінде қолдана алмай, еңбек нарығында сұранысқа ие болмай қалуы. Сонымен қатар, аталмыш мақалада болашақ педагог-психологтардың кәсіби құзіреттілігін дамытудағы ЖОО-ның ролі қарастырылып, кейбір мәселелерді оңтайлы шешу жолдары ұсынылған. Мақала, ең алдымен, психология әдіскерлеріне, оқу орындарының басшыларына, ЖОО оқытушыларына, сондай-ақ кәсіби өзін-өзі дамытуға ұмтылатын педагог-психологтарға пайдалы болуы мүмкін.

Кілтті сөздер: кәсіби құзіреттілік, жоғары білім, педагог-психолог, практикаға бағытталған құзыреттілік, халықаралық мета-құзыреттіліктер.

Кіріспе

Қазақстан Республикасының қазіргі білім беру ұйымдарына тән жағымды өзгерістер көбіне жас буынның интеллектуалды және жеке әлеуетін дамыту міндетімен байланысты. Бұл міндет Қазақстан Республикасының

«Білім туралы» Заңынан және мемлекеттік жалпыға міндетті стандартынан туындайды [1]. Алға қойылған міндеттерді сапалы шешудің қажеттілігі қазіргі қоғам жағдайында жеке оқушыға психологиялық және оқу-әдістемелік қолдау көрсететін мамандарға қажеттіліктің жоғарылауына әкеледі. Бүгінгі таңда білім беру жүйесіндегі мамандарда балалардың әр түрлі қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, психикалық денсаулығын сақтау және нығайту міндеті бар екендігіне көптеген дәлел бар. Қазіргі жоғары оқу орындарындағы мансаптық қажеттіліктерге сәйкес мақсатты педагог-психолог болу үшін және болашақ кәсіби қызметінде еңбек функцияларын тиімді орындау үшін кәсіби күзіреттілігін қалыптастыратын білімгерлерге жоғары деңгейлі практика ұйымдастыру қажеттілігі туындап отыр. Алдын-ала талдау көрсеткендей, әлемде бұл салада көптеген идеялар бар. Бұл идеялар осы басым міндеттерді шешуге бағытталған.

Зерттеудің әдістері мен нәтижесі

Зерттеу мәселесі бойынша философиялық, психологиялық, педагогикалық әдебиеттерге теориялық талдау, зерттеу нәтижелерін жинақтау, талдау жасау және қорыту. Мақала, ең алдымен, психология әдіскерлеріне, оқу орындарының басшыларына, ЖОО оқытушыларына, сондай-ақ кәсіби өзін-өзі дамытуға ұмтылатын педагог-психологтарға пайдалы болуы мүмкін.

2013 жылы И. Зимняя құзыреттіліктің мәнін ашып, «құзыреттілік дегеніміз – бұл адамдармен өзара әрекеттесу барысында пайда болатын, этноәлеуметтік және мәдени әрекет. Ол білімнен туындайды, ол интеллектуалдық және жеке адамның интегративті жеке сапасымен анықталады. Ол оқу процесінде дамиды, сондықтан оның нәтижесіне айналады» [2]. Зерттеу барысында біз білім беру психологтарының кәсіби күзіреттілігін әр түрлі тұрғыдан қарастырдық. Халықаралық ұйымдық консультациялар үшін зерттеуге қызығушылық танытатын тақырыптарды талдай отырып, Р. Л. Лоудман келесі мәселені анықтайды: «кеңес беруші психологтар білуі керек халықаралық мета-күзіреттілік бар ма?» [3]. Ю. В. Варданян өз жұмысында білімгердің университетте болған алғашқы күндерінен бастап оның кәсіби күзіреттіліктерін қалыптастыру процесін «түпкі нәтижеге, яғни теориялық және практикалық тұрғыдан дайын, кәсіби мәселелерді шешуге дайын, оны құруға қабілетті маман даярлауға бағыттау керек» деген идеяны баса айтады» [4]. Жалпы алғанда күзіреттіліктің қалыптасуын бағалауға және педагог-психологтардың күзіреттілігін сипаттауға бағытталған тәсілдер ұсынылған ғылыми-зерттеу жобалары бұл зерттеу үшін өте маңызды. «Құзыреттілік» терминінің жалпы сипатына назар аударатын отырып, оны интерпретациялаудың субъективтілігіне әкелетін

Б. И. Бортник және оның әріптестері құзыреттерді өлшеу мүмкін емес деген қорытындыға келеді және «оларды бағалау мәселесі тек бірнеше рейтингі көрсеткіштерінің саны көмегімен ғана көтерілуі мүмкін» деген тұжырымға келеді [5]. М. Г. Мининнің, Э. М. Муратова мен Н. С. Михайлованың бірлескен жұмысында «әрекеттердің кешенін бағалауға мүмкіндік беретін рейтингтік шкаланың рөліне» көп көңіл бөлінеді [6]. Бұл идея көптеген зерттеушілердің еңбектерінде одан әрі дамыды. Е. Д. Колеговтың пікірінше, құзыреттіліктің жалпы құрылымын сипаттай отырып, пәндер мазмұнының нақты үйлесуіне қол жеткізу қажет.

М. Кунтер және оның әріптестері «кәсіби құзыреттіліктің оқушылардың оқу нәтижелеріне әсерін» зерттеді [7]. Ол мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігінің оқу материалын білу, кәсіби сенім, кәсіби дамуға деген ынтасы және өзін-өзі реттеу сияқты аспектілері үлкен әсерге ие деп тапты. М. Нандан мен М. Лондон түлектерге «әлеуметтік, жергілікті және ұлттық, ғаламдық өзгерістерге қатысуға дайын» болуға көмектесетін кәсіби бакалавр және магистр бағдарламаларын құру идеясын қолдайды [8]. Бұл бағдарламалар білімгерлердің кәсіби шындыққа білікті дайындығын қамтамасыз етуге арналған. Көрсетілетін қызметтердің сапасын бағалаудың мультикампустық жүйелерінің бірін білімгерлердің қабылдауын зерделеуге келер болсақ, Дж.Галфа және П.Баталлет жоғары білім сапасын қабылдаудың әдістемесін жасады, оны сол мәселені шешкен басқа оқу орындарында қолдану ұсынылды [9]. Университеттің ғылыми-зерттеу зертханаларының бірінің тәжірибесін жалпылау нәтижелері бойынша Ю. В. Варданыя мен Е. Н. Раскина «психологиялық қауіпсіздік дамуының құзыреттілігі мен субъективті негіздерін қалыптастырудың әртүрлі тәсілдерін» сынап көрді [10].

Өз жұмыстарында кәсіби құзыреттілікті қалыптастырудың теориялық және практикалық аспектілеріне арнаған отандық ғалымдардың ішінде: Ш. Х. Курманалина – колледж жағдайындағы бастауыш сынып мұғалімдерін кәсіптік даярлау мәселесі, Б. Т. Кенжебеков – болашақ мамандардың жоғары білім жүйесіндегі кәсіби құзыреттілігі, Ш. Т. Таубаева – болашақ мамандардың кәсіби құзыреттілігі, Г. Ж. Менлібекова – болашақ мұғалімнің әлеуметтік құзыреттілігі, О. С. Сангильбаев – өзін-өзі дамытуға негізделген мұғалімнің кәсіби құзыреттілігін дамыту.

Университеттік пәндерді, өндірістік практиканың дәстүрлі түрлерін және мемлекеттік емтихандарды өткізудегі құзыреттіліктердің қалыптасуын бағалаудың дәстүрлі практикасы, олардың тиімділігі едәуір бәсеңсіді және модернизацияны қажет етеді. Тәжірибеге бағдарланған құзыреттіліктің мониторингі үлкен қиындық туғызады, өйткені олар қазіргі қазақстандық мемлекеттік стандарттарда бөлек анықталмаған. Білім беру саласындағы

сарапшылар оларды жалпы мәдени және кәсіби құзіреттіліктің мониторингі аясында бағалап және бақылап отырады. Бұл тұжырым болашақ педагог-психологтардың практикаға бағытталған құзыреттіліктерін дамыту мониторингінің шешілмеген проблемасына байланысты толығымен негізделген.

Құзіреттілікті бағалаудың ең тиімді құралдарының бірі білім беру стандарттарын зерттеу болып табылады. Біз Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына, оқытушы лауазымдарының типтік біліктілік сипаттамаларына (7-параграф, педагог-психолог, психолог), сондай-ақ 6B011 – «Педагогика және психология» мамандығы бойынша бірнеше қазақстандық жоғары оқу орындарының білім беру бағдарламаларына талдау жасадық. Талдау деңгейлік бағдарламаны жасауға байланысты жалпы мәдени, білім беру және кәсіби құзыреттіліктерді дамытуға қол жеткізуді басшылыққа алатындығын көрсетеді. Алайда, университет түлектері өздерінің кәсіби қызметін құруға негізделген типтік ережелерде белгілі бір еңбек функцияларын орындауға дайындыққа баса назар аударылады.

Нәтижелер және талқылау

Туындаған сәйкессіздікті жою үшін болашақ педагог-психологтың практикалық-бағдарланған құзыреттіліктерінің тізімін бөліп көрсету және олардың даму процесін университетті бітіргеннен кейін болашақ еңбек функцияларын сапалы жүзеге асыруға мүмкіндік беретіндей етіп ұйымдастыру қажет. Зерттеу барысында біз 6B011 «Педагогика және психология» білім беру бағдарламасы деңгейінде осы құзыреттердің тізімін анықтадық және рационализацияладық.

Негізгі құзыреттіліктер

Жалпы білімге қойылатын талаптар:

- жаратылыстану, әлеуметтік-гуманитарлық, экономикалық пәндер саласында базалық білімге ие болу;
- ой-өрісі кең және ойлау мәдениеті бар жоғары білімді тұлғаны қалыптастыру;
- заманауи техникамен жұмыс істей білу, кәсіби білім беру саласында ақпараттық технологияларды қолдана білу;
- күнделікті кәсіби қызмет ету үшін қажетті жаңа білім алу дағдыларын меңгеру және магистратурада білімін жалғастыру.

Әлеуметтік-этикалық құзыреттерге қойылатын талаптар:

- қоғамдық пікірге, салт-дәстүрлерге, әдет-ғұрыптарға, қоғамдық нормаларды білу және оларға өздерінің кәсіби қызметінде бағдар алу;

– іскерлік этика нормаларын сақтау, мінез-құлықтың этикалық және құқықтық нормаларын меңгеру;

– Қазақстан халықтарының дәстүрлері мен мәдениетін білу;

– әлемнің басқа халықтарының дәстүрлеріне, мәдениетіне төзімді болу;

– Қазақстанның құқықтық жүйесі мен заңнамасының негіздерін білу;

– қоғамның әлеуметтік даму үрдістерін білу;

– әр түрлі әлеуметтік жағдайларда адекватты бағдарлай білу;

– командада жұмыс істеуге, өз көзқарасын дұрыс қорғауға, жана шешімдер ұсынуға қабілетті болу;

– ымыраға келу, өз пікірін ұжымның пікірімен байланыстыра білу;

– кәсіби және жеке өсуге ұмтылу.

Экономикалық және ұйымдастырушылық-басқарушылық құзыреттерге қойылатын талаптар:

– экономикалық білім негіздерін меңгеру, менеджмент, маркетинг, қаржы және т. б. туралы ғылыми түсінікке ие болу;

– экономиканы мемлекеттік реттеудің мақсаттары мен әдістерін, экономикадағы мемлекеттік сектордың рөлін білу және түсіну.

Әлеуметтік, экономикалық, кәсіби рөлдерді, географиялық және әлеуметтік рөлдерді ауыстыруға әзір болуға қойылатын талаптар:

– өзгерістер мен белгісіздіктердің өсіп келе жатқан динамикасы жағдайындағы ұтқырлық:

– заманауи ақпараттық ағындарда бағдарлай білу және динамикалық өзгеретін құбылыстар мен процестерге икемді және мобильді болу;

– белгісіздік және тәуекел жағдайында экономикалық және ұйымдастырушылық сипаттағы шешімдерді қабылдау дағдыларын меңгеру.

Қазіргі кезде университеттерде «Педагогика және психология» бакалавриат бағдарламасының білім беру бағдарламаларына арнайы емтихандар жоқ. Университетке түсу үшін талапкерлер Ұлттық бірыңғай тестілеу (ҰБТ) кезінде – биология және география – профильді пәндерін тапсырып, нәтижелерін университеттің қабылдау комиссиясына тапсырады. Сондықтан біз университетте оқу үдерісінде қолданылатын бағалау құралдарының мысалдарын тереңірек қарастыруымыз қажет. Сондай-ақ, аралық және қорытынды бақылау кезінде жеке тұлғамен оқу-тәрбие процесінде дамытушылық жұмысты орындауға дайындығы мен қабілеттілігін бағалау үшін, біз алгоритмдік тәсілді ұсынамыз, бұл тәсіл белгілі бір мәселені қамтитын психологиялық жағдайлардан тұрады, олардың мазмұны нақты педагог- психологтардың шынайы басынан өткен тәжірибесінде болған оқиғалар жиынтығы.

Ол үшін педагог-психологтың мәселені шешу процесіндегі қызметінің негізгі кезеңдері бөлініп көрсетілген:

- 1) мәселені шешуге арналған гипотезаны тұжырымдау;
- 2) мәселені зерттеу, гипотезаны нақтылау;
- 3) психологиялық көмек бағдарламасын таңдау;
- 4) психологиялық көмек бағдарламасын іске асыру;
- 5) маманның психологиялық көмек көрсету процесіндегі жұмысы туралы рефлексия;
- 6) алдағы жұмыс бойынша ұсыныстарды тұжырымдау.

Психологиялық мазмұны жағынан жағдайлар проблеманың сипатына байланысты өзгеруі мүмкін.

Қорытынды

Осы зерттеуден туындайтын маңызды тұжырымдардың бірі – мәселені конструктивті шешу үшін көптеген ғылыми және әдістемелік ресурстар бар, олар келесідей: 1) Осы зерттеу болашақ педагог-психологтардың кәсіби құзыреттілігінің тізімін негіздеуге болатындығын көрсетті. Бакалавриат деңгейінде бұл тізім келесі іс-әрекеттерді жүзеге асыруға дайындықты көрсетеді: білім беру процесінде және әлеуметтік өзара әрекеттесуде туғаның психологиялық диагностикасы; түзету және дамыту жұмыстары; психологиялық кеңес беру және ағарту; балалар мен жасөспірімдердің психологиялық денсаулығын сақтау және нығайту үшін қолайлы жағдайлар жасауға бағытталған психологиялық-профилактикалық қызмет.

Зерттеу болашақ педагог-психологтардың практикалық-бағытталған құзыреттілігін дамытуды бақылау мәселесі үлкен маңызға ие екенін анықтады. Қазіргі заманғы шетелдік университеттер психологтарды даярлаудың жаңа бағытын ұсынады, яғни академиялық теориялық білімнің орнына білімгерлерді нақты еңбек функцияларымен практикалық көзқараспен таныстырған жөн. Зерттеу сонымен қатар болашақ педагог-психологтардың кәсіби құзыреттіліктерін бақылау сапасы көбінесе ғылыми-әдістемелік ресурстарды құруға және қолдануға байланысты екенін көрсетті.

Пайдаланған деректер тізімі

1 Қазақстан Республикасы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1800017669>

2 **Зимняя, И. А.** Білім берудегі құзіреттілікке негізделген көзқарас тұрғысындағы құзіреттілік. Ұлттық қолданбалы лингвистика қоғамының ғылыми жазбалары. – 2013. – № 4 (4). – Б. 16–31.

3 **Лоумен, Р. Л.** Кеңес беру психологтарынан талап етілетін минималды құзыреттеріне сәйкес халықаралық кеңес беру дағдылары. Консультациялық психология журналы: тәжірибе және зерттеулер. – 2012. – № 64 (4). – Б. 338–343.

4 **Варданын, Ю. В.** Жоғары білімді маманның кәсіби құзіреттілігінің құрылымы мен дамуы (педагог-психологтың дайындығына негізделген), диссертация, Мәскеу мемлекеттік педагогикалық университеті. – Мәскеу, 1998.

5 **Бортник, Б. И., Стожко, Н. И., Судакова, Н. П.** Құзыреттілікті бағалау: формализация және формализм. Ғылым мен білімнің заманауи мәселелері. – 2017. – Б. 160.

6 **Минин, М. Г., Муратова, Е. А., Михайлова, Н. С.** Білім беру бағдарламалары құрылымындағы бағалау құралдары Ресейдегі жоғары білім. – 2011. № 6. – Б. 112–118.

7 **Кантер, М., Клусман, У., Рихтер, Д.** Оқытушылардың кәсіби құзыреттіліктері: оқыту сапасы мен оқушының дамуына әсер ету. Педагогикалық психология журналы. – 2013. – № 105 (3). – Б. 805–820.

8 **Нандан, М., Лондон, М.** Пәнаралық кәсіби білім: колледж студенттерін бірлескен әлеуметтік өзгерістерге дайындау. Білім + оқыту. – 2013. – № 55 (8-9). Б. 815–835.

9 **Галифа Дж. Батал П.** Испаниядағы Мультикампус жоғары білім беру жүйесіндегі студенттердің қызмет сапасына деген көзқарасы. Білім беру сапасын қамтамасыздандыру. – 2010. – № 18 (2). – Б. 156–170.

10 **Варданын, Ю. В., Раскина, Е. Н.** Спорттық іс-әрекет субъектісінің психологиялық қауіпсіздігін қалыптастыру стратегияларын іске асыру үшін жаттықтырушының дайындығын зерттеу. Таяу Шығыс ғылыми-зерттеу журналы. – 2013. – № 14 (7). – Б. 965–968.

References

1 Qazaqstan Respy'blıkasy memlekettik jalpyǵa mindetti bilim berý standarty [The state mandatory standard of education of the Republic of Kazakhstan] URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/V1800017669>

2 **Zimnáá, I. A.** bilim berýdegi quzirettilikke negizdelgen kózqaras turǵysyndaǵy quzirettilik. [Competence in the context of a competency-based approach to education] Ultyq qoldanbaly lingvisika qoǵamynyń ǵylymy jazbalary. – 2013. – № 4 (4). – P. 16–31.

3 **Loýmen, R. L.** Кеңес берý psihologtarynan talap etiletin minimaldy quzyretterine saıkes halyqaralyq keńes berý daǵdylary. [International consulting skills in accordance with the minimum competencies required by counseling

psychologists] *Konsýltasiyalıq psihologia jýrnaly: tájiribe jáne zertteýler.* – 2012. – 64 (4). – P. 338–343.

4 **Vardanán, Iý. V.** Joǵary bilimdi mamannyń kásibi quziretiliginiń qurylymy men damýy (pedagog-psihologyń daıyndyǵyna negizdelgen) [Structure and development of professional competence of a specialist with higher education (based on the training of a teacher-psychologist)], disertasiya, Máskeý memlekettik pedagogikalıq ýnıversiteti. – Máskeý, 1998.

5 **Bortnik, B. I., Stojko, N. I., Sýdakova, N. P.** Quzyrettilikti baǵalaý: formalizatsiya jáne formalizm. [Competence assessment: formalization and formalism] *Ǵylym men bilimniń zamanaýı máseleleri.* – 2017. – P. 160.

6 **Minin, M. G., Mýratova, E. A., Mihailova, N. S.** Bilim berý baǵdarlamalary qurylymyndaǵy baǵalaý quraldary [Assessment tools in the structure of educational programs] *Reseidegi joǵary bilim.* – 2011. – 6. – P. 118.

7 **Kanter M., Klýsman Ý., Rihter D.** Oqytýshylardyń kásibi quzyrettilikteri: oqytý sapasy men oqýshynyń damýyna áser etý. [Professional competencies of teachers: impact on the quality of teaching and student development] *Pedagogikalıq psihologiya jýrnaly.* – 2013. – 105 (3). – P. 805–820.

8 **Nandan, M., London, M.** Pánaralyq kásibi bilim: kolej stýdentterin birlesken áleýmettik ózgeristerge daıyndaý. [Interdisciplinary professional education: preparing college students for joint social change] *Bilim + oqytý.* – 2013. – 55 (8-9). – P. 815–835.

9 **Galifa Dj. Batal P.** Ispanıadaǵy Mýltıkampýs joǵary bilim berý júesindegi stýdentterdiń qyzmet sapasyna degen kózqarasy. [The attitude of students to the quality of service in the Multisampus higher education system in Spain] *Bilim berý sapasyn qamtamasyzdandyru.* – 2010. – 18 (2). – P. 156–170.

10 **Vardanán, Iý. V., Raskına, E. N.** Sporttyq is-áreket sýbektisiniń psihologialıq qaýıpsizdigin qalyptastyru strategialaryn iske asyru úshin jattyqtırýshynyń daıyndyǵyn zertteý. [Study of the coach's readiness for the implementation of strategies for the formation of psychological safety of the subject of Sports Activity] *Taraı Shyǵys ǵylymi-zertteý jýrnaly.* – 2013. – 14 (7). – P. 965–968.

Материал 28.06.21 баспаға түсті.

**P. C. Желдибаева, А. Ж. Сапарғалиева*

Жетысуский университет,

Республика Казахстан, г. Талдықорған.

Материал поступил в редакцию 28.06.21.

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ-ПСИХОЛОГОВ

В данной статье рассматриваются актуальные вопросы развития профессиональных компетенции будущих педагогов-психологов. Динамичные и глобальные изменения, охватившие все сферы социальной жизни общества, также вызвали значительные изменения в сфере образования. Для того, чтобы соответствовать современной действительности, выпускнику казахстанского высшего учебного заведения следует не только приспособливаться к новой ситуации, но и уметь ее менять, в то же время меняться и развиваться самому. В этих условиях важнейшей задачей высшего образования является необходимость выявления характеристик профессиональных компетенции будущих педагогов-психологов, а также приложить усилия для освоения выпускниками практико-ориентированных компетенции. Статья может быть полезна, прежде всего, методистам психологии, руководителям учебных заведений, преподавателям вузов, а также педагогам-психологам, стремящимся к профессиональному саморазвитию.

Ключевые слова: профессиональные компетенции, высшее образование, педагог-психолог, практико-ориентированная компетентность, международные метапредметные компетенции.

**R. S. Zheldibayeva, A. Zh. Sapargaliyeva*
Zhetysu University,
Republic of Kazakhsatan, Taldykorgan.
Material received on 28.06.21.

RELEVANT ISSUES OF FUTURE PEDAGOGUE-PSYCHOLOGISTS PROFESSIONAL COMPETENCE DEVELOPMENT

This article discusses the current issues of the development of professional competencies of future educational psychologists. Dynamic and global changes that have engulfed all spheres of social life have also caused significant changes in the field of education. In order to meet the modern reality, a graduate of a Kazakh higher education institution should not only adapt to the new situation, but also be able to change it, at the same time change and develop himself. In these conditions, the most important

task of higher education is the need to identify the characteristics of the professional competence of future educational psychologists, as well as to make efforts for the development of practice-oriented competencies by graduates. The article can be useful, first of all, for methodologists of psychology, heads of educational institutions, university teachers, as well as for educational psychologists seeking professional self-development.

Keywords: professional competencies, higher education, teacher-psychologist, practice-oriented competence, international meta-subject competencies.

Теруге 28.06.2021 ж. жіберілді. Басуға 12.07.2021 ж. қол қойылды.

Электронды баспа

1,84 Мб RAM

Шартты баспа табағы 15,8.

Таралымы 300 дана. Бағасы келісім бойынша.

Компьютерде беттеген З. С. Исакова

Корректоры: А. Р. Омарова

Тапсырыс № 3795

Сдано в набор 28.06.2021 г. Подписано в печать 12.07.2021 г.

Электронное издание

1,84 Мб RAM

Усл.п.л. 15,8. Тираж 300 экз. Цена договорная.

Компьютерная верстка З. С. Исакова

Корректор: А. Р. Омарова

Заказ № 3795

«Toraighyrov University» баспасынан басылып шығарылған

Торайғыров университеті

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

«Toraighyrov University» баспасы

Торайғыров университеті

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

8 (7182) 67-36-69

e-mail: kereku@tou.edu.kz

pedagogic-vestnik.tou.edu.kz